

REKABET KURULU KARARI

Dosya No : D1/2/Ü.G.-98/7

Karar No : 99-6/48-17

Karar Tarihi : 11.02.1999

Toplantıya Katılan

Başkan : Prof. Dr. Tamer MÜFTÜOĞLU (ikinci Başkan),

Üyeler : Bahaddin ELÇİ, M. Zeki UZUN, Salih Zeki BENGÜ, Aydın EMRE, Sadık KUTLU, Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK.

Soruşturma Heyeti:

Soruşturma Heyeti Başkanı: Bahaddin ELÇİ, Rekabet Kurulu Üyesi,

Raportörler: K.Ümit GÜNGÖR, Barış EKDİ, Yüksel KAYA.

Taraflar:

- **Şikayette Bulunan:** Re'sen

- **Hakkında Soruşturma Yapılan :**

Özel Okullar Derneği (Özel Boğaziçi Lisesi) Köy Yolu No:7 Maslak - İSTANBUL

Dosya Konusu : Özel Okullar Derneği'nin özel okul ücretlerini belirlemeye yönelik kararları ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiği iddiası.

Dosya Evreleri: 13.05.1998 tarih ve 32 sayılı Rekabet Kurumu Başkanlığı önergesinde özetle; Anadolu Ajansı'na ait haber bülteninden ve 09.05.1998 tarihli çok sayıda gazete haberlerinden Özel Okullar Derneğinin 1998-1999 eğitim-öğretim yılında uygulanmak üzere özel okul ücretlerini belirlemeye yönelik karar aldığı ve bu ücretlerin enflasyonun (İTO Tüketici Endeksi olan %95) üzerine çıkmaması yönünde tavsiyede bulunduğu belirtilerek, 4054 sayılı Kanun'un 2 nci maddesi gözönüne alındığında, Özel Okullar Derneği'nin bir teşebbüs birliği olduğu, aynı Kanun'un 4 üncü maddesinin (a) bendi gereğince, "mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi"nin hukuka aykırı olduğu, Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliği'nin değişik 5 inci maddesinin Özel Okullar Derneği'ne özel okulların ücret belirlemesi konusunda herhangi bir görev ya da yetki vermediği dikkate alındığında sözkonusu faaliyetin rekabeti ihlal edip etmediği, dolayısıyla bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığını belirlemek amacıyla önaraştırma yapılmasının uygun olacağına düşünülmesi ifade edilmiştir.

-Rekabet Kurulu, anılan önergesi doğrultusunda 14.05.1998 tarih ve 65 sayılı önaraştırma yapılması kararını, 26.05.1998 tarih ve D1/2/Ü.G.-98/7 sayılı Önaraştırma Raporu üzerine de 28.05.1998 tarih ve 67/515-82 sayılı soruşturma açılması kararını vermiştir.

-Özel Okullar Derneği, Rekabet Kurulu'nun aldığı soruşturma kararı üzerine ilk yazılı savunmasını Rekabet Kurulu'na göndermiştir.

-4054 sayılı Kanun'un 14, 15 ve 44 üncü maddeleri gereğince yerinde yapılan incelemeler neticesinde, Soruşturma Heyeti'nce hazırlanan 18.11.1998 tarih ve SR 98/3 sayılı Soruşturma Raporu ve tüm ekleri, Kanun'un 45 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince Özel Okullar Derneği'ne tebliğ edilmiştir.

-4054 sayılı Kanun'un 45 inci maddesinde belirtilen otuz günlük yazılı savunma süresi içinde, Özel Okullar Derneği kendisine gönderilen soruşturma raporuna ilişkin, herhangi bir bildirimde bulunmamıştır.

-Rekabet Kurulu, 11.02.1999 tarih ve 99-6 sayılı toplantısında, nihai kararını vermiştir.

Soruşturma Heyetinin Görüşü: "Ücret Toplantısı" adı altında toplantı düzenlemek veya "rakiplere önceden fiyat değişikliklerini bildirmek" esasen 4054 sayılı Kanun'a aykırı olarak rekabeti sınırlama veya ortadan kaldırma amacı taşıyan, bu sonucu doğuran veya doğurabilecek nitelikte olan fiiller olmakla birlikte, pazarın yapısı, Milli Eğitim Bakanlığınca 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 326 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 31 inci maddesinde yer alan, fiyatın her yıl bir kez mayıs ayında tespit ve ilan edilebileceği hükmü ve aynı madde gereğince hazırlanan yönetmeliğin rekabeti büyük ölçüde sınırlandırması, "ücret toplantısı" adı altında yapılan toplantıların uzun süredir yapılıyor olmasına rağmen, özel okul fiyatlarında paralellik bulunmaması ve toplantıda fiyatların değil öğretim sorunlarının görüşüldüğü kanaatinin oluşması nedenleriyle, sözkonusu toplantının rekabeti sınırlama amacı taşımadığı, toplantıda görüşülen hususların bu etkiyi doğurmadığı sonucuna varılmış olup, Özel Okullar Derneği'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiğine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanamaması nedeniyle cezai yaptırım uygulanmaması; yapılan incelemelerde toplantının ilgili pazardaki "fiyat"ı belirlemeye yönelik bir amaç taşıdığına ilişkin tespit yapılamasa da gelenekselleşen bu toplantılara "ücret toplantısı" ismi verilmemesi, toplantı tarihlerinin alışlageldiği üzere yasal fiyat belirleme döneminde yapılmaması, rakiplerin, kamuoyuna açıklamadan önce fiyatlar konusunda birbirlerine bilgi vermelerinin dahi uyumlu eyleme yol açabilmesi nedeniyle, pazardaki rekabetin en önemli unsurlarından biri olan rakip davranışlarındaki belirsizliğin ortadan kaldırılmasına ve dolayısıyla rekabetin kısıtlanmasına neden olabilecek bu tür davranışlardan kaçınılması hususlarında sözkonusu teşebbüs birliğinin ve birliğe üye teşebbüslerin Başkanlıkça uyarılması gerektiği.

DEĞERLENDİRME

1. YAPILAN TESPİTLER

1.1. İlgili Pazar

a) *Ürün pazarı:* Sınırı yasalarla çizilmiş olan hizmet pazarı, fen lisesi, anadolu lisesi ve süper lise gibi *devlet* okullarının ciddi rakipler olduğu da gözönünde

bulundurulduğunda “ilköğretim” ve “lise” düzeyinde öğretim pazarı olarak kabul edilmiştir.

b) *Coğrafi pazar*: Türkiye'nin 62 ilinde özel okulların bulunduğu, bir ilden diğerine öğretim için gidilebildiği (özellikle çok tanınan bazı okulların daha iyi öğretim verdiği gerekçesiyle) ve devlete ait “Anadolu Lisesi” ve “Süper Lise” gibi okulların ülkemizin tüm illerinde mevcut olduğu hususları dikkate alındığında, Türkiye Cumhuriyeti, coğrafi pazar olarak kabul edilmiştir.

1.2. Bulgular

Yapılan incelemede;

- Özel Okullar Derneği'ne ait Karar Defteri'nde,

24.04.1996 tarih ve 96/5 sayılı kararda Mayıs ayı içerisinde özel okul ücretleriyle ilgili olarak sohbet toplantıları yapılması,

30.04.1997 tarih ve 97/4 sayılı kararda 13 Mayıs 1997 Salı günü saat 14.30'da Şark Sigorta Toplantı Salonunda 1997-1998 öğretim yılı ücretleri konusunda üyelerin fikir alışverişinde bulunmalarını sağlamak amacıyla tüm üyelerin davet edileceği bir sohbet toplantısı düzenlenmesi,

22.04.1998 tarihli kararda ise, Mayıs ayı içinde ücretlerle ilgili toplantı yapılması, şeklinde ifadelerin yer aldığı,

- Özel Okullar Derneği'ne ait giden evrak dosyasından elde edilen 01.05.1998 tarihli ve Genel Sekreter Turgut IRMAK imzalı faks mesajında,

“ Sayın Kurucu,

1998-1999 Öğretim Yılı öğrenci ücretlerini görüşmek üzere yapılacak olan toplantıya iştirak etmenizi rica ederim.” denilerek, “Bu faksı en kısa zamanda grubunuzdaki okullara fakslayınız. ÇOK ÖNEMLİDİR!...” ifadesine yer verildiği,

- Özel Okullar Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Dünder UÇAR'ın, 08.05.1998 tarihinde yapılan “ücretlerle ilgili toplantı” ya ilişkin olarak, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yılda bir kez Mayıs ayında belirlenen özel okul ücretlerinin tespitinde geçerli olacak kurallar arasında enflasyon oranı gibi teknik bir unsur da öngörüldüğü için bu konuda bilgi verildiğini, ücret ayarlanmasının yılda bir kez yapılması nedeniyle yakın geçmişteki ekonomik durum ve muhtemel ekonomik gelişmeler konusunda bilgilenme ihtiyacı meydana geldiğini, kendisinin uzun yıllar İstanbul Ticaret Odası'nda (İTO) Başkan Yardımcılığı görevini yapmış olmasından dolayı teknik konularda bilgilendirme görevinin kendisine düştüğünü, “kağıt üzerinde alışkanlık olduğu şekilde” ücret toplantısı olarak anılan toplantıda öğrenci başvuruları, Milli Eğitim Bakanlığı ile ilişkiler, Dernek faaliyetleri gibi ana meselelerin konuşulduğunu, ücret birliği konusunda herhangi bir karar alınmamış olduğunu, bu durumun gerek geçmiş yıllardaki gerekse bu yılki okul ücretlerine ait farklı rakamlardan da anlaşılabileceğini, enflasyon oranının ücret tespit yönetmeliğindeki bir maddeden dolayı mecburen telaffuz edildiğini, ancak basın kuruluşlarına göndermiş olduğu faks metninden de görülebileceği üzere %95 gibi herhangi bir rakama ilişkin bir beyanın olmadığını belirttiği,

- Dünder UÇAR ile yapılan görüşmede bahsi geçen basın bülteninde özel okulların vergi muafiyeti, vergi iadesi gibi birtakım sorunlarının belirtildiği, ancak özel okul ücretlerinde “fevkalade bir artış yapılmadığının görüldüğü” ifadesinin dışında ücrete veya enflasyon oranına ilişkin herhangi bir husus bulunmadığı,

- Özel Okullar Derneği Genel Sekreteri Turgut IRMAK'ın 08.09.1998 tarihli ücretlerle ilgili toplantıya ilişkin el yazısıyla tutulan notlarından, toplantıda uyuşturucu bağımlılığı, ÖSS sonuçları, Marmara Üniversitesi'nin özel okullar ile ilgili çalışması, basın ile ilişkiler, özel Türk okullarına müracaatın düşük olması, İstanbul Ticaret Odası geçinme endeksi (%99), toptan eşya endeksi (%83,1) ile İstanbul dışı için DİE'nin geçinme endeksi (%93,1) ve toptan eşya endeksi (%85,4), faks zincirine ilişkin şikayetler, vergi ile ilgili sorunlar, bilgisayar destekli programlar gibi çeşitli konularda görüşler sunulduğu,

- Özel Okullar Derneği Genel Sekreteri Turgut IRMAK'ın, Derneğin her yıl Mayıs ayında üyeleriyle toplanarak yıllık faaliyetleri konusunda sohbet ettiklerini ve ücretlerin ilan ayı olması nedeniyle okulların bu konudaki görüşlerini sunduklarını, ancak özel okulların fiyatlarını belirlemelerine ilişkin yönetmelik çıktığından beri hiçbir özel okul fiyatının diğeriyle ve bu sohbet toplantılarıyla ilişkili olmadığını belirttiği,

- Anılan toplantıya katılanlardan Özel Akasya Koleji Genel Müdürü Nurullah DAL'ın, Özel Okullar Derneği'nin 8 Mayıs'taki toplantısının ana amacının, geçen yılın ekonomik durum ve eğitim-öğretim açısından değerlendirmesini yapmak olduğunu söyleyerek, gelecek yıla ilişkin tahminlerin yapıldığını, özel okullara yapılan başvuru sayısındaki düşmenin sebeplerinin tartışıldığını, Dündar UÇAR'ın İTO'nun en son enflasyon değerlerini açıklayarak bu rakamların baz olarak alınabileceğini belirttiğini, Dernek tarafından her yıl fiyatlara baz olması için enflasyon oranını belirlemek amacıyla değişik kurumların tespit ettiği oranlar konusunda çalışmalar yapıldığını, ancak herhangi bir rakamın telaffuz edilmediğini, uyuşturucu bağımlılığı ve bilgisayar sistemlerine ilişkin bilgiler verilerek, eğitim tazminatlarının gelir vergisine tabi tutulmamasının tartışıldığını ifade ettiği,

- Özel Okullar Derneği'nin 8 Mayıs 1998 tarihinde yapılan toplantısına katılan 10 özel okulun temsilcileri ve yöneticilerinin, söz konusu toplantıda olağan olduğu üzere İTO ve DİE'nin enflasyon oranları hakkında bilgi verildiğini, katılımcıların bir kısmının sohbet esnasında kendi okullarının ücretleri ve zam oranları hakkında açıklamalar yaptıklarını, ancak özel okul ücretlerine ilişkin olarak bağlayıcı herhangi bir karar alınmadığını, bu konuda bir telkinde bulunulmadığını, ücrete ilişkin bir karar alınsa dahi uygulanmasının sektörün yapısı gereği mümkün olmayacağını ifade ettikleri,

- Özel Gökdil Lisesi kurucusu Tacettin GÖKŞEN'in ise, anılan toplantıya ilişkin olarak, bir okul temsilcisinin rakam vermeksizin yüksek oranda zam yapacağını söylediğini, Özel Koç Lisesi'nin temsilcisi İnal AVCI'nın Rekabet Kurulu'nun hoş bakmayacağı gerekçesiyle ücretlere ilişkin birşey konuşulmaması konusunda telkinde bulunduğunu; bu uyarı üzerine, okul ücretleri konusunda herhangi birşey söylenmediğini belirttiği, Dernek Genel Sekreteri Turgut IRMAK ve birkaç okul temsilcisinin de daha önce yapılan görüşmeler sırasında bu durumdan söz etmiş oldukları, ancak sözlerinin tutanağa geçirilmesini uygun görmedikleri,

tespit edilmiştir.

2. ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ'NİN YAZILI SAVUNMASI

Özel Okullar Derneği'nin, 4054 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesi gereğince gönderdiği yazılı savunmasında, Özel Okullar Derneği'nde zaman zaman yapılan toplantıların, meslek içi sorunların görüşüldüğü, eğitimin iyileştirilmesine yönelik tedbirlere ilişkin toplantılar olduğu, 24.04.1996, 30.4.1997 ve 22.04.1998 tarihli toplantılarda da sadece meslekle ilgili konuların görüşüldüğü, üyelere okul ücretlerinin belirlenmesi konusunda herhangi bir eylem tarzı veya yöntem önerilmediği, "fiyatı oluşturan maliyet, kâr vb. unsurlar ve muamele şartlarına" ilişkin mutabakatlara varılmasının, rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacına yönelik karar alınmasının söz konusu olmadığı,

- Dernek üyeleri arasında Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bir yatay rekabet kısıtlaması mevcut olmadığı gibi, bir uyumlu davranış da bulunmadığı,

- Özel Okullar Derneği ve üyelerinin, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve buna ilişkin yönetmelik ile 23.05.1997 tarihli genelge uyarınca öğrenci ücretlerinin tespit ve tahsilinde bazı emredici hukuk kurallarına tabii olduğu, ücretlerin tespit ve tahsilinde her ildeki geçinme endeksleri ile toptan eşya fiyatlarının yönetmelik gereğince göz önüne alındığı,

- Öneraştırma raporunda, ücretlerle ilgili olarak yalnız alışkanlık neticesi davetiyede yazılmakta olan "ücret toplantısı" ifadesinin ve çoğu kere basında eksik ve yanlış yazılmakta olan DİE ve İTO enflasyon rakamlarının sözlü beyanının yer aldığı, yılların uygulaması, raporda tespit edilmiş olan rakamlar, zabıtlar ve ifadelerden 4054 sayılı Kanun'u ihlal eden herhangi bir durumun söz konusu olmadığına açıkça görüldüğü,

- 625 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılan ücret tespit ve tahsil yönetmeliğinin 6. maddesinde özel öğretim kurumlarının, ücret tespit ederken "o ildeki" en son yıllık toptan eşya ve tüketici fiyat endekslerini dikkate alacaklarının belirtilmiş olduğu, ancak, gazetelerde tüm illerin fiyat endeksleri yerine enflasyon şampiyonu olan il endeksinin yer alması ve yıllık enflasyon yerine Aralık aylarını mukayese eden rakamlara yer verilmesi nedeniyle, oluşan çelişkili oranların tereddüte yol açtığı, dolayısıyla Dernek üyelerinin bu konuda bilgilendirilmesinin büyük önem taşıdığı, enflasyon rakamının ifade edilmiş olmasının müşterek fiyat tespit edildiği manasına gelmeyeceği, raportörlerce tespit edilen rakamların da yıllar ya da oranlar itibarıyla benzerlik göstermediği,

- Ayrıca, fiyat endeksinin ücret belirlenmesinde mevzuatın getirdiği tek kıstas olmadığı, eğitim-öğretim imkânı, girilen yatırım düzeyi, gelir ve giderler gibi diğer kıstasların kurumların iç bünyeleri ile ilgili olduğu,

- Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün il bazında eşit ücret sistemi getiren 23.05.1997 tarihli genelgesi dolayısıyla rekabetin tamamen ortadan kaldırılmış olmasının dahi Rekabet Kurumunun araştırmasını durdurmasını gerekli kıldığı,

- Ücretleri yönlendirmek gibi bir amaç güdülseydi, bu toplantıların hiç bir okulun ücret ilanına imkan bırakmadan Nisan ayında yapılacağı, oysa toplantıdan önce bir çok okulun ücretlerini ilan etmiş ve tahsilata başlamış olduğu,

ileri sürülmüştür.

4054 sayılı Kanun'un 45 inci maddesi gereğince, kendisine tebliğ edilen 18.11.1998 tarih ve SR 98/3 sayılı Soruşturma Raporuna ilişkin olarak da Özel Okullar Derneği süresi içinde herhangi bir savunma yapmamıştır.

3. HUKUKİ DEĞERLENDİRME

Bir piyasada tam ve etkin rekabetin sağlanması için, sunulan malların homojen veya en azından birbirleriyle çok kolay ikame edilebilir olması gerektiği iktisat teorisi açısından kabul görmüş olmakla beraber, hizmet sunulması ve özellikle sunulan hizmetin çerçevesinin yasalarla çizilmiş olması gözönünde bulundurulduğunda, özel ilköğretim ve lise hizmetlerinin sunumunda rekabet açısından aşağıdaki tespitlere değinmekte fayda görülmektedir.

Bir özel okulun vermesi gereken eğitimin asgari standartları kanun ve yönetmeliklerce belirlenmiştir. Ancak, burada mutlak bir standartlaştırma mevcut değildir; hatta bu kurallar, uygulanan programlar ve sınıflarına ilişkin müfredatların birbirlerinden ne şekilde farklılaşacağını belirtmektedir.

Dolayısıyla, aynı programlar homojen sayılırsa da, her özel okul birden fazla program uygulamakta ve ayrıca;

- a) aynı programlar için farklı fiyatlar uygulayarak,
- b) aynı programlardaki derslerin tanınmış öğretmenlerce verilmesi yoluyla asgari standartların üzerine çıkılmasını ve öğrencilerinin üniversite sınavlarındaki başarı oranının yükselmesini sağlayarak,
- c) yabancı dil ağırlıklı programlarında yabancı öğretmenler çalıştırarak,
- d) öğrencilerine, spor ve kültür alanında benzer okullardan çok daha fazla imkanlar sunarak,
- e) belirli bir gelir grubunu hedef alıp bu grubun talebine yönelik bir imaj oluşturarak,
- f) maliyetlerini asgari düzeye çekerek,

diğer özel okullarla rekabet etmek durumundadır.

Özel okulların bir kısmının, özellikle bazı azınlık okullarının ve vakıf okullarının kâr amacı gütmedikleri ve verdikleri eğitimin kalitesini, fiyat rekabetinden önemli buldukları görülmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Okullar Genel Müdürlüğü'nden Özel Okullar Derneği toplantısına katılan ve temsilcileri ile görüşülen yirmi dokuz adet okulun, son üç öğretim yılına ilişkin olarak tespit ettikleri ücretlere ait bilgiler ve anılan toplantıya katılan okullar arasından rastgele seçilen yedi okula ait bütçe tabloları elde edilmiştir.

Söz konusu yedi okulun 1997-1998 ve 1998-1999 öğretim yıllarına ait standart bütçe tablolarında yer alan gelir kalemleri karşılaştırıldığında, okullardan dördünün gelirlerinin tamamını öğrenci ücretlerinden karşıladığı, diğerlerinin ise, aynı zamanda yemek ve taşıma ücretlerinden de önemli oranda gelir elde ettikleri görülmüş, on dört standart gider kalemlerinin karşılaştırılmasından da anılan yedi okulun her bir gider kalemi için bütçesinde farklı oranlarda meblağ ayırdığı, ayrılan bu meblağların toplam giderlerine oranlarının da birbirlerinden oldukça farklı olduğu anlaşılmıştır.

Anılan toplantıya katıldıkları belirlenen okullardan yirmi dokuzunun, her bir sınıf ve her bir program için 1996 – 1997, 1997-1998 ve 1998-1999 öğretim yıllarında talep ettikleri ücretler ve bunların bir önceki yıla göre artış oranları ayrı ayrı karşılaştırılmış, bunlardan on iki okulun ücretlerini bünyelerindeki sınıf veya programlara göre farklılaştırmadıkları, diğer okulların ise, her sınıf veya program için ayrı ücretler talep ettikleri, ücretleri aynı gözükken birçok okulun bu ücretlerini farklı programlar için talep ettikleri; sınıf veya program ayrımı gözetmeksizin öğrencilerinden standart ücret talep eden iki okulun ücretlerinin birbirleri ile aynı olduğu, ancak coğrafi açıdan birbirlerinden oldukça uzak olan bu iki okulun birbirlerine rakip sayılamayacakları; ayrıca, söz konusu yirmi dokuz okulun son üç öğretim yılı boyunca, ücretlerini birbirlerinden farklı oranlarda artırdıkları tespit edilmiştir.

Yukarıdaki bilgiler ışığında özetle,

- Özel okulların maliyet yapılarının birbirlerinden çok farklı olduğu,
- Genel olarak her okulun farklı sınıfları ve farklı programları için farklı ücret talep ettiği,
- 1998-99 öğretim yılı için tespit edilen ücretlerin genel itibariyle birbirlerinden farklı oldukları,
- Ücretleri aynı gözükken okulların bu ücretleri farklı programlar ve sınıflar için talep ettikleri,
- Tek tip ücret uygulayan veya aynı program için aynı ücreti talep eden birkaç okulun, öğrencilerine farklı sosyal, kültürel imkanlar tanımaları nedeniyle öğrenci velileri gözünde birbirlerinden oldukça farklılaştıkları veya coğrafi açıdan birbirlerine uzak olmaları nedeniyle birbirlerine rakip olmadıkları,
- Küsurlü olmaları nedeniyle şüphe uyandıran ücret benzerliklerinde, sözkonusu küsuratın ücrete eklenen KDV sonucu ortaya çıktığı,
- Benzer bir durumun 1997-98 öğretim yılı için tespit edilen ücretler için de geçerli olduğu,
- Ücret artış oranları açısından da okullar arasında büyük farklılıklar olduğu,

dikkate alındığında, Özel Okullar Derneği toplantısına katılan okullar arasında, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında ücrete ilişkin bir uyumlu eylemin varlığına karine teşkil edebilecek herhangi bir husus tespit edilememiştir.

Ayrıca, "ücret toplantısı" adı altında yapılan toplantıda açıklanan değişik kurumlarca tespit edilmiş enflasyon oranları haricinde "fiyat"a ilişkin görüşmeler yapıldığı veya bu konunun gündeme geldiğine ilişkin herhangi bir kanıt elde edilememiş, yalnızca bir özel okul yetkilisinin fiyat açıklaması yaptığı bilgi tutanaklarında yer almıştır.

"Ücret toplantısı" adı altında toplantı düzenlemek veya "rakiplere önceden fiyat değişikliklerini bildirmek" esasen 4054 sayılı Kanun'a aykırı olarak rekabeti sınırlama veya ortadan kaldırma amacı taşıyan, bu sonucu doğuran veya doğurabilecek nitelikte olan fiiller olmakla birlikte, pazarın yapısı (öğretim hizmetleri pazarında rekabet fiyatlar üzerinde değil, öğretim kalitesi ve verilen hizmetlerin niteliğinde yoğunlaşmaktadır. Bunun sonucunda da çeşitli okullar arasında çok ciddi fiyat farkları oluşmaktadır.), Milli Eğitim Bakanlığınca 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 326 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 31 inci maddesinde yer alan fiyatın her yıl bir kez mayıs ayında tespit ve ilan edilebileceği ve aynı madde gereğince hazırlanan yönetmeliğin rekabeti büyük ölçüde sınırlandırması, "ücret toplantısı" adı altında yapılan toplantıların uzun süredir yapılıyor olmasına rağmen, özel okul fiyatlarında paralellik bulunmaması ve toplantıda fiyatların değil, öğretim sorunlarının görüşüldüğü kanaatinin oluşması nedenleriyle, sözkonusu toplantının rekabeti sınırlama amacı taşımadığı, toplantıda görüşülen hususların bu etkiyi doğurmadığı sonucuna varılmış olup, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin yasaklanan hallere örnek olarak verilen ikinci fıkrasının "*Mal veya hizmet alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi*" şeklindeki (a) bendine aykırılık oluşmadığı görüşüne ulaşılmıştır.

SONUÇ

Özel Okullar Derneği'nin özel okul ücretlerini belirlemeye yönelik kararları ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı davrandığı iddiasıyla açılan soruşturma sonucunda; soruşturma heyetince hazırlanmış soruşturma raporu, elde edilen bilgi ve belgeler ve tüm dosya münderecatı müzakere edilerek;

1. 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesinin yasaklanan hallere örnek verilen 2 nci fıkrasının (a) bendine aykırılık oluşmadığına OYBİRLİĞİ ile,
2. Herhangi bir tedbir kararı alınmasına gerek olmadığına OYÇOKLUĞU ile

karar verilmiştir.